

Số: 07/2025/QĐ-VDS

TPNĐ, ngày 02 tháng 4 năm 2025

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v: Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết

TOÀ ÁN NHÂN DÂN TPNĐ, TỈNH NAM ĐỊNH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán – Chủ tọa phiên họp: Ông Nguyễn Văn Quang;

Thư ký phiên họp: Bà Lê Phương Thủy – Thư ký Toà án nhân dân TPNĐ, tỉnh Nam Định.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân TPNĐ, tỉnh Nam Định tham gia phiên họp: Ông Bùi Ngọc Khánh – Kiểm sát viên.

Ngày 02 tháng 4 năm 2025, tại trụ sở Toà án nhân dân TPNĐ, tỉnh Nam Định mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 12/2024/TLST-VDS ngày 08 tháng 11 năm 2024 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 06/2025/QĐST-VDS ngày 17 tháng 3 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- **Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:** Ông Phạm Đình T, sinh năm 1954;
Nơi cư trú: Thôn Địch L A, xã Nam V (Nay là TDP Địch L A, phường Nam V), TPNĐ, tỉnh Nam Định.

- **Người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết:** Bà Phạm Thị K, sinh năm 1958;
Nơi cư trú cuối cùng: Thôn Địch L A, xã Nam V (Nay là TDP Địch L A, phường Nam V), TPNĐ, tỉnh Nam Định.

- **Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:**

1. Ông Phạm Đình Đ, sinh năm 1952;
Nơi cư trú: Thôn Địch L A, xã Nam V (Nay là TDP Địch L A, phường Nam V), TPNĐ, tỉnh Nam Định.

2. Bà Phạm Thị C, sinh năm 1959;
Nơi cư trú: Xóm 1, xã Nghĩa An, huyện Nam T, tỉnh Nam Định.

3. Ông Phạm Đình T, sinh năm 1961;
Nơi cư trú: Số 62 đường Bông Văn D, khóm 4, phường 5, thành phố Cà M, tỉnh Cà Mau.

Tại phiên họp: Ông Phạm Đình T, ông Phạm Đình Đ, bà Phạm Thị C, ông Phạm Đình T có đơn xin vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

1. Trong đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự đề ngày 15 tháng 10 năm 2024, bản tự khai ngày 18 tháng 11 năm 2024 và quá trình tham gia tố tụng, người yêu cầu giải quyết việc dân sự ông Phạm Đình T trình bày:

Ông là anh trai của bà Phạm Thị K. Bố mẹ ông là cụ Phạm Đình N, sinh năm 1928 (Đã chết năm 2022) và cụ Mai Thị N, sinh năm 1925 (Đã chết năm 2014) sinh được 06 người con gồm: Ông Phạm Đình Đ, sinh năm 1952; nơi cư trú: Thôn Địch L A, xã Nam V (Nay là tổ dân phố Địch L A, phường Nam V), TPND, tỉnh Nam Định; ông là Phạm Đình T, sinh năm 1954; nơi cư trú: Thôn Địch L A, xã Nam V (Nay là tổ dân phố Địch L A, phường Nam V), TPND, tỉnh Nam Định; bà Phạm Thị K, sinh năm 1958; nơi cư trú cuối cùng: Thôn Địch L A, xã Nam V (Nay là tổ dân phố Địch L A, phường Nam V), TPND, tỉnh Nam Định; bà Phạm Thị C, sinh năm 1959; nơi cư trú: Xóm 1 (Nay là thôn 1) xã Nghĩa An, huyện Nam T, tỉnh Nam Định; ông Phạm Đình Q, sinh năm 1959 là Liệt sỹ (Giấy báo tử năm 1978); ông Phạm Đình T, sinh năm 1961; nơi cư trú: Số nhà 62 đường Bông Văn D, khóm 4, phường 5, thành phố Cà M, tỉnh Cà Mau. Vào khoảng năm 1991, bà Phạm Thị K khi đó chưa lập gia đình thì gặp tai nạn dẫn đến bị thần kinh, không làm chủ được bản thân rồi bỏ nhà ra đi vào ngày 14 tháng 4 năm 1994 cho đến nay. Sau khi bà K bỏ đi, gia đình ông đã báo cáo chính quyền địa phương, thông báo tìm kiếm trên Đài tiếng nói Việt Nam, đài phát thanh Nam Định và qua các mối quan hệ bạn bè, người thân nhưng không có kết quả. Từ khi bỏ đi, bà K chưa bao giờ có liên hệ với gia đình, kể cả khi bố mẹ ông mất vào các năm 2014 và 2022 bà K cũng không về, không liên lạc gì. Hiện tại, không có ai biết tin tức về nơi cư trú của bà K, không có tin tức xác thực về việc bà K còn sống hay đã chết. Nay anh chị em trong gia đình ông muốn phân chia di sản của bố mẹ nên ông đề nghị Tòa án tuyên bố bà Phạm Thị K là người đã chết. Về quan hệ nhân thân và quan hệ tài sản của bà Phạm Thị K ông không yêu cầu giải quyết.

2. Tại bản tự khai, đơn trình bày của những người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan, gồm: Ông Phạm Đình Đ là anh của bà Phạm Thị K; ông Phạm Đình T và bà Phạm Thị C là các em của bà Phạm Thị K cùng thống nhất với lời khai của ông Phạm Đình T và cùng có chung quan điểm đề nghị Tòa án tuyên bố bà Phạm Thị K là người đã chết.

3. Tại biên bản xác minh ngày 19 tháng 11 năm 2024 và ngày 17 tháng 3 năm 2025 của Tòa án nhân dân TPND được chính quyền địa phương nơi cư trú của bà Phạm Thị K xác nhận: Bà Phạm Thị K, sinh năm 1958 là con gái của cụ Phạm Đình N, sinh năm 1928 (đã chết năm 2022) và cụ Mai Thị N, sinh năm 1925 (đã chết năm 2014) sinh ra và lớn lên tại: Thôn Địch L A, xã Nam V (Nay là tổ dân phố Địch L A, phường Nam V), TPND, tỉnh Nam Định. Cụ N và cụ N có sáu người con là ông Phạm Đình Đ, sinh năm 1952; ông Phạm Đình T, sinh năm 1954 cùng nơi cư trú: Thôn Địch L A, xã Nam V (Nay là tổ dân phố Địch L A, phường

Nam V), TPND, tỉnh Nam Định; bà Phạm Thị K, sinh năm 1958; nơi cư trú cuối cùng: Thôn Dịch L A, xã Nam V (Nay là tổ dân phố Dịch L A, phường Nam V), TPND, tỉnh Nam Định; bà Phạm Thị C, sinh năm 1959; nơi cư trú: Xóm 1 (Nay là thôn 1) xã Nghĩa A, huyện Nam T, tỉnh Nam Định; ông Phạm Đình Q, sinh năm 1959 (Liệt sỹ hy sinh năm 1978); ông Phạm Đình T, sinh năm 1961; nơi cư trú: Số nhà 62 đường Bông Văn D, khóm 4, phường 5, thành phố Cà M, tỉnh Cà Mau. Quá trình sinh sống tại địa phương, bà Phạm Thị K bị bệnh thần kinh và khoảng năm 1994 thì bỏ nhà ra đi. Thời điểm bà K bỏ đi, gia đình bà đã báo cáo với chính quyền địa phương, thông báo tìm kiếm trên các phương tiện thông tin đại chúng nhưng không có kết quả. Từ khi bà Phạm Thị K bỏ đi cho đến nay, không thấy trở về địa phương lần nào và địa phương cũng không có ai biết hoặc nghe tin tức gì của bà K.

4. Sau khi thụ lý việc dân sự, Tòa án nhân dân TPND, tỉnh Nam Định đã ra Quyết định thông báo tìm kiếm người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết đối với bà Phạm Thị K. Báo Công lý đã nhấn tin tìm kiếm bà Phạm Thị K trên 03 số báo liên tiếp 92, 93, 94 ra các ngày 15, 20 và 22 tháng 11 năm 2024. Đài tiếng nói Việt Nam nhấn tìm bà Phạm Thị K phát sóng các ngày 16, 17 và 22 tháng 11 năm 2024. Thông tin tìm kiếm bà Phạm Thị K trên Cổng thông tin điện tử tỉnh Nam Định ngày 19 tháng 11 năm 2024. Đến nay, đã hết 04 tháng kể từ ngày đăng, phát thông báo lần đầu tiên nhưng việc tìm kiếm bà Phạm Thị K không có kết quả, không có tin tức gì về bà Phạm Thị K.

5. Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát phát biểu ý kiến về việc giải quyết việc dân sự:

- Về quá trình tiến hành tố tụng của Thẩm phán và Thư ký Tòa án đã tuân thủ đúng các quy định của pháp luật. Các đương sự đã được Tòa án đảm bảo thực hiện quyền và nghĩa vụ của mình theo quy định của pháp luật.

- Về giải quyết việc dân sự: Căn cứ điểm d khoản 1, khoản 2 Điều 71, Điều 72 của Bộ luật dân sự; Điều 149, khoản 2, 3 Điều 367, Điều 371, Điều 372, Điều 391, Điều 392, Điều 393 của Bộ luật Tố tụng dân sự, đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của ông Phạm Đình T về việc tuyên bố bà Phạm Thị K, sinh năm 1958; nơi cư trú cuối cùng: Thôn Dịch L A, xã Nam V (Nay là tổ dân phố Dịch L A, phường Nam V), TPND, tỉnh Nam Định là người đã chết; ngày chết của bà Phạm Thị K được xác định là ngày 15 tháng 4 năm 1999.

Khi quyết định giải quyết việc dân sự có hiệu lực pháp luật thì quan hệ về hôn nhân, gia đình và các quan hệ nhân thân khác của bà Phạm Thị K được giải quyết như đối với người đã chết; quan hệ tài sản của bà Phạm Thị K được giải quyết như đối với người đã chết; tài sản của bà Phạm Thị K được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Ông Phạm Đình T được miễn nộp lệ phí giải quyết việc dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Toà án nhân dân TPND, tỉnh Nam Định nhận định:

[1] Về tố tụng:

Quan hệ pháp luật giải quyết: Người yêu cầu không có tranh chấp, nhưng có yêu cầu Toà án công nhận một sự kiện pháp lý là căn cứ làm phát sinh quyền, nghĩa vụ dân sự. Do đó, đây được xác định là yêu cầu giải quyết việc dân sự.

Thẩm quyền giải quyết: Người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết có nơi cư trú cuối cùng tại Thôn Dịch L A, xã Nam V (Nay là TDP Dịch L A, phường Nam V), TPND, tỉnh Nam Định. Căn cứ khoản 4 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm b khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự thì Toà án nhân dân TPND, tỉnh Nam Định thụ lý giải quyết việc dân sự là đúng thẩm quyền.

Sự vắng mặt của đương sự: Người yêu cầu giải quyết việc dân sự và những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt do có đơn đề nghị Toà án giải quyết vắng mặt. Căn cứ các khoản 2, 3 Điều 367 Bộ luật Tố tụng dân sự, Toà án tiến hành giải quyết việc dân sự vắng mặt các đương sự.

[2] Về nội dung: Bà Phạm Thị K, sinh năm 1958 bỏ nhà đi biệt tích khỏi nơi cư trú cuối cùng là thôn Dịch Lễ A, xã Nam Vân (Nay là TDP Dịch Lễ A, phường Nam Vân), TPND, tỉnh Nam Định từ ngày 14 tháng 4 năm 1994 cho đến nay không có tin tức gì. Mặc dù, ông Phạm Đình T cùng các anh em khác của bà Phạm Thị K đã thực hiện việc tìm kiếm bà K nhiều năm nhưng không có kết quả. Tính từ năm 1995 đến nay, bà Phạm Thị K đã biệt tích trên 05 năm liền và không có tin tức xác thực là còn sống. Toà án nhân dân TPND, tỉnh Nam Định đã ra quyết định thông báo tìm kiếm người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết đối với bà Phạm Thị K theo quy định của pháp luật. Thông báo tìm kiếm bà Phạm Thị K được đăng trên báo hàng ngày của Trung ương trong ba số liên tiếp, Cổng thông tin điện tử của Toà án và phát sóng trên Đài phát thanh của Trung ương trong ba ngày liên tiếp. Đã hết thời hạn 04 tháng, kể từ ngày đăng phát thông báo lần đầu tiên là ngày 15 tháng 11 năm 2024 nhưng bà Phạm Thị K vẫn biệt tích, không có tin tức gì xác thực việc bà Phạm Thị K còn sống hay đã chết. Vì vậy, ông Phạm Đình T yêu cầu Toà án nhân dân TPND, tỉnh Nam Định tuyên bố bà Phạm Thị K là em ông đã chết là có căn cứ, phù hợp với quy định tại Điều 71 của Bộ luật Dân sự; Điều 391 của Bộ luật Tố tụng dân sự nên được Toà án chấp nhận.

[3] Về xác định ngày chết của bà Phạm Thị K: Do người yêu cầu giải quyết việc dân sự ông Phạm Đình T và những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan gồm ông Phạm Đình Đ; bà Phạm Thị C; ông Phạm Đình T là những người anh em ruột của bà Phạm Thị K cùng xác định rõ ngày có tin tức cuối cùng của bà Phạm Thị K (Ngày bà K bỏ đi) là ngày 14 tháng 4 năm 1994. Căn cứ khoản 1 Điều 68; điểm d khoản 1, khoản 2 Điều 71 và Điều 148 Bộ luật dân sự năm 2015 thì ngày bà Phạm Thị K chết sẽ là ngày đầu tiên sau khi kết thúc hạn 05 năm, kể từ ngày biệt tích. Như vậy, Toà án xác định ngày bà Phạm Thị K chết là ngày 15 tháng 4 năm 1999.

[4] Về hậu quả pháp lý của việc bà Phạm Thị K bị tuyên bố là đã chết: Khi quyết định của Tòa án tuyên bố bà Phạm Thị K là đã chết có hiệu lực pháp luật thì quan hệ về hôn nhân, gia đình và các quan hệ nhân thân khác của bà Phạm Thị K được giải quyết như đối với người đã chết. Quan hệ tài sản của bà Phạm Thị K được giải quyết như đối với người đã chết; tài sản của bà Phạm Thị K được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

[5] Về lệ phí: Người yêu cầu giải quyết việc dân sự ông Phạm Đình T là người cao tuổi nên được miễn lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ điểm d khoản 1, khoản 2 Điều 71; Điều 72 và Điều 148 Bộ luật dân sự năm 2015;

- Căn cứ khoản 4 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm b khoản 2 Điều 39; khoản 1 Điều 149; các khoản 2, 3 Điều 367; các Điều 370, 372, 391 và 393 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015;

- Căn cứ khoản 2 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội.

1. *Về yêu cầu:* Chấp nhận đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự của ông Phạm Đình T về việc tuyên bố một người là đã chết.

Tuyên bố bà Bà Phạm Thị K, sinh năm 1958; nơi cư trú cuối cùng: Thôn Dịch Lễ A, xã Nam Vân (Nay là TDP Dịch Lễ A, phường Nam Vân), TPND, tỉnh Nam Định là người đã chết;

Thời điểm chết của bà Phạm Thị K là ngày 15 tháng 4 năm 1999.

Khi quyết định của Tòa án tuyên bố bà Phạm Thị K là đã chết có hiệu lực pháp luật thì quan hệ về hôn nhân, gia đình và các quan hệ nhân thân khác của bà Phạm Thị K được giải quyết như đối với người đã chết. Quan hệ tài sản của bà Phạm Thị K được giải quyết như đối với người đã chết; tài sản của bà Phạm Thị K được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

2. *Về lệ phí:* Miễn nộp tiền lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự đối với ông Phạm Đình T.

3. *Về quyền kháng cáo, kháng nghị:* Người yêu cầu; người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày được thông đạt hợp lệ quyết định giải quyết việc dân sự theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Viện kiểm sát nhân dân TPND, tỉnh Nam Định có quyền kháng nghị trong hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định giải quyết việc dân sự; Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định giải quyết việc dân sự./.

Nơi nhận:

- Đương sự;
- VKSND TPND;
- Cơ quan THADS TPND;
- UBND phường Nam V;
- Hồ sơ việc dân sự;
- Lưu: VP.

THẨM PHÁN – CHỦ TOẠ PHIÊN HỌP

Nguyễn Văn Quang